

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 377/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s. r. o., v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Júlia Vestenická, proti postupu Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Tp 11/2021 a jeho uzneseníu z 23. marca 2022 a postupu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tost-š 8/2022 a jeho uzneseníu zo 4. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva „na zachovanie spravodlivého procesu“ podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru postupom všeobecných súdov v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia, ako aj ich uzneseniami. Navrhuje zrušiť uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) č. k. 15 Tp 11/2021 z 23. marca 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie špecializovaného trestného súdu“), ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Tost-š 8/2022 zo 4. apríla 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“; spolu s napadnutým uznesením špecializovaného trestného súdu ďalej aj „napadnuté uznesenia“). Zároveň navrhuje prikázať najvyššiemu súdu prepustiť ho z väzby na slobodu a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru západ (ďalej len „vyšetrovateľ“) z 28. septembra 2021,

ČVS: PPZ-238/NKA-ZA2-2020 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom v rozhodnom období vznesené obvinenie (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) viacerým osobám vrátane sťažovateľa, ktorý bol obvinený zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona v znení účinnom v rozhodnom období v skutku č. 1; z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona v skutku č. 2 a 3; z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona v skutku č. 4 a z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona v skutku č. 5 špecifikovaných v uznesení o vznesení obvinenia.

3. Uznesením špecializovaného trestného súdu č. k. 15 Tp 11/2021 z 30. septembra 2021 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tost 59/2021 z 25. septembra 2021 bol sťažovateľ (okrem iných, pozn.) v uvedenej trestnej veci vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Jeho väzba začala plynúť od 27. septembra 2021.

4. O návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na predĺženie lehoty trvania väzby u sťažovateľa (okrem iných, pozn.) z 15. marca 2022 rozhodol špecializovaný trestný súd uznesením č. k. 15 Tp 11/2021 z 23. marca 2022 tak, že (I.) podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu väzby sťažovateľa a iných obvinených konkretizovaných v predmetnom uznesení do 20. septembra 2022; (II.) podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť dvoch obvinených (mimo sťažovateľa, pozn.) o prepustenie z väzby na slobodu z 23. marca 2022 zamietol a (III.) väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

5. Proti napadnutému uzneseniu špecializovaného trestného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením č. k. 1 Tost-š 8/2022 zo 4. apríla 2022 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného poriadku neprijal písomný sľub iného z obvinených.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti postupu špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia a proti ich napadnutým uzneseniam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje predovšetkým tým, že všeobecne súdy rozhodli nesprávne, keď napriek vedomosti o absencii úplného spisového materiálu pristúpili k záveru o predĺžení lehoty trvania väzby. V konkrétnostiach uvádza:

a) špecializovaný trestný súd sám konštatuje (s. 18 napadnutého uznesenia špecializovaného trestného súdu), že v čase svojho rozhodovania nedisponoval kompletným spisovým materiálom, a teda jeho rozhodnutie nemôže byť zákonné ani objektívne;

- b) špecializovaný trestný súd tým, že nemal k dispozícii kompletný spisový materiál, nemal vedomosť o obsahu výpovede sťažovateľa, t. j. nemal vedomosť o jeho spolupráci, o čom sa dozvedel pri výsluchu priamo v pojednávacej miestnosti, čo nemožno považovať za ústavne akceptovateľné. Špecializovaný trestný súd nemohol posúdiť ani to, či časť predloženého spisu obsahovala dôkazy postačujúce pre objektívny záver o potrebe predĺženia lehoty väzby;
- c) porušenia práv zaručených podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru sa najvyšší súd dopustil tým, že ako sťažnostný súd absenciu kompletného spisového materiálu pri rozhodovaní o jeho väzbe «*ospravedlnil*» svojím formálnym vyjadrením;
- d) najvyšší súd napriek vedomosti o pochybení špecializovaného trestného súdu v tejto otázke „*vedome odignoroval*“ predmetný zásah do sťažovateľovho práva na spravodlivý proces garantovaného tak ústavou, ako aj dohovorom;
- e) všeobecné súdy sa bez znalosti kompletného spisového materiálu nedostatočne vysporiadali s odôvodnením týkajúcim sa otázky „podozrenia“ vo vzťahu k jeho osobe;
- f) uznesenie o jeho vzatí do väzby nijakým relevantným spôsobom neodôvodňuje obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti.

7. Sťažovateľ v závere ústavnej sťažnosti konštatuje, že jeho väzba je nezákonná a porušuje jeho právo na osobnú slobodu, pričom „súd“ (nie je konkretizovaný, pozn.) sa nevyrovnal s jeho právne relevantnou argumentáciou. Zároveň v obsahu ústavnej sťažnosti uvádza, že predmetnou ústavnou sťažnosťou namieta porušenie jeho práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a v čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) dohovoru postupom najvyššieho súdu v nadväznosti na postup špecializovaného trestného súdu v konaní o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, práva „*na zachovanie spravodlivého procesu*“ podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia a ich napadnutými uzneseniami o osobnej slobode sťažovateľa z dôvodu absencie úplného spisového materiálu pri rozhodovaní o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa.

9. Na základe vlastných zistení ústavný súd v úvode konštatuje, že sťažovateľ bol uznesením č. k. 15 Tp 11/2021 z 1. júna 2022 (právoplatným 1. júna 2022, pozn.) prepustený z väzby na slobodu. V tejto súvislosti uvádza, že ústavný prieskum rozhodnutia o väzbe má pre dotknutú osobu význam bez ohľadu na skutočnosť, či väzba stále trvá. Prípadné porušenie ústavou zaručených práv a slobôd osoby, ktorá bola vo väzbe na základe nezákonného rozhodnutia alebo v nej ostala bez rozhodnutia o ponechaní vo väzbe po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, tak nie je zhojené prepustením z väzby alebo jej prevedením do výkonu trestu. Skutočnosť, že sťažovateľ už nie je vo väzbe, nemá za následok (automaticky) neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu

či inému zásahu (m. m. nálezy Ústavného súdu Českej republiky – č. k. I. ÚS 1692/19 z 26. septembra 2019, III. ÚS 1919/20 z 20. októbra 2020, m. m. I. ÚS 486/2021).

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia a ich napadnutými uzneseniami:

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane konštatoval (m. m. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 113/05, II. ÚS 151/09, II. ÚS 311/2013, IV. ÚS 444/2013, I. ÚS 95/2021), že čl. 46 ods. 1 ústavy je všeobecným ustanovením, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľný čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktorý je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality, a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné, a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

11. Obdobne vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd pripomína, že označené ustanovenie je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach aplikovateľné v zásade len na rozhodovanie vo veci samej (rozhodovanie o vine a treste, t. j. trestnom obvinení) a nevzťahuje sa v plnom rozsahu na rozhodovanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, z hľadiska väčšiny procesných záruk poskytnutých osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (napr. m. m. I. ÚS 256/07, II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 95/2021). Tento právny názor vychádza z rešpektovania rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“), v zmysle ktorej sa osobná sloboda chráni v zásade prostredníctvom čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom (čl. 5 ods. 1 dohovoru), pritom súčasťou záruk vyvoditeľných z čl. 5 dohovoru je aj ochrana práva jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predlžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným prietahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), ako aj ochrana práva jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene [(čl. 5 ods. 4 dohovoru); k uvedenému pozri napr. *Khudoyorov v. Rusko*, č. 6847/02, rozsudok ESĽP z 8. 11. 2005, body 124 – 125, 172 – 174 a 193; *Öcalan v. Turecko*, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; *Khudobin v. Rusko*, č. 59696/00, rozsudok ESĽP z 26. 10. 2006, body 103 a 115]. Uvedené síce nevylučuje, aby v odôvodnených prípadoch bolo možné aplikovať aj také procesné garancie, ktoré svojou povahou sú podradené pod čl. 6 dohovoru, ich využitie však prichádza do úvahy iba primerane (*mutatis mutandis*) s prihliadnutím na osobitosti konania o pozbavení osobnej slobody (*Trepashkin proti Rusku*, č. 2, rozsudok, 16.12. 2010, č. 14248/05, § 148). O takéto okolnosti však v prejednávanej veci podľa názoru ústavného súdu nejde.

12. K namietanému porušeniu práva na obhajobu vyjadreného v čl. 50 ods. 3 ústavy ústavný súd už rovnako opakovane judikoval, že tento článok ústavy sa zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe (m. m. II. ÚS 15/05). Právo obvineného na obhajobu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru treba považovať nepochybne aj za súčasť konania o väzbe. Pri väzobných konaniach však vníma ústavný súd právo na obhajobu ako súčasť práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy, príp. čl. 5 dohovoru a v prípade zistenia porušenia práva na obhajobu vo vzťahu k rozhodovaniu o väzbe pristúpi k vysloveniu jeho porušenia prostredníctvom čl. 17 ústavy alebo čl. 5 dohovoru, nie prostredníctvom sťažovateľom označeného čl. 50 ods. 3 ústavy či čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru (m. m. I. ÚS 95/2021, I. ÚS 345/2020, II. ÚS 178/2018, I. ÚS 125/2015, II. ÚS 600/2014).

13. Ústavný súd, ktorý je viazaný návrhom na rozhodnutie (§ 45 zákona o ústavnom súde), konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 písm. c) dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu, ako aj ich napadnutými uzneseniami v súvislosti s rozhodovaním o predĺžení trvania lehoty jeho väzby, na ktoré sa ním označené články ústavy a dohovoru vecne nevzťahujú. Keďže ústavný súd nezistil vecnú súvislosť medzi postupom špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu a ich napadnutými uzneseniami a namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru, odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy postupom a napadnutým uznesením špecializovaného trestného súdu:

14. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa postupom a napadnutým uznesením špecializovaného trestného súdu, ústavný súd v prvom rade s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

15. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

16. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05).

17. Proti postupu a napadnutému uzneseniu špecializovaného trestného súdu mal sťažovateľ právo podať sťažnosť, ktoré aj využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu namietaným právam sťažovateľa mal najvyšší súd, na základe čoho je vylúčená právomoc ústavného súdu na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto odmietol túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

18. Podstatou námietok sťažovateľa prezentovaných v obsahu ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že špecializovaný trestný súd rozhodol o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa (okrem iných, pozn.) bez toho, aby mal k dispozícii kompletný spisový materiál, pričom toto pochybenie neodstránil ani najvyšší súd, ktorý túto skutočnosť „*vedome odignoroval*“. Z uvedeného dôvodu sa podľa sťažovateľa nedostatočne vysporiadal aj s otázkou „*podozrenia*“ zo spáchania trestnej činnosti, ktorá je mu kladená za vinu.

19. K takto prezentovaným námietkam sťažovateľa vo vzťahu k najvyššiemu súdu je v prvom rade nevyhnutné uviesť, že sťažovateľ ich v ústavnej sťažnosti uplatnil v súvislosti s tvrdením o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, k čomu ústavný súd poukazuje na právne závery v bode III.1 tohto uznesenia. V záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľa a z dôvodu, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ústavný súd pristúpil k predbežnému prerokovaniu ústavnej sťažnosti vo vzťahu k takto (v bode 18 tohto uznesenia, pozn.) prezentovaným námietkam.

20. K rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (m. m. II. ÚS 76/02). Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (m. m. III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011).

21. V prípade dlhšie trvajúcej väzby musia byť pre jej ďalšie trvanie splnené štyri podmienky. Musí existovať po formálnej stránke uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené obvinenie, s tým, že tento skutok musí napĺňať znaky niektorého trestného činu. Ďalej musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1, resp. 3 Trestného poriadku. Napokon musí byť splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní, resp. súd vo veci samej postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (m. m. II. ÚS 200/2019, č. 20/2019 ZNaU).

22. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného

konania predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 299/2022).

23. Ústavný súd poukazuje aj na právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho, resp. sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie (resp. sťažnostné) konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. IV. ÚS 160/2011).

24. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení v prvom rade vyjadril k splneniu formálnych a materiálnych podmienok trvania väzby. Konštatoval existenciu uznesenia o vznesení obvinenia z 28. septembra 2021 a uviedol, že dosiaľ vykonané dokazovanie vrátane „*priznaní sa obvinených* [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (*zatiaľ bez takých vo vyšetrovacom spise predložených výpovedí – nasvedčujú tomu ale aj výsluchy obvinených pred sudcom pre prípravné konanie z 23. marca 2022*) a [REDAKOVANÉ] *dôkaznú situáciu voči jednotlivým obvineným výrazne posilnilo*“. K otázke dôvodného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, ktorá sa sťažovateľovi kladie za vinu, poukázal na jednotlivé dovtedy vykonané úkony a vyjadril presvedčenie, že v priebehu vyšetrovania od ostatného rozhodovania o väzbe sťažovateľa nedošlo k jeho zoslabeniu, práve naopak. Vo vzťahu k dôvodnosti trestného stíhania tiež odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia špecializovaného trestného súdu, ktorý konštatoval, že dosiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo voči sťažovateľovi začaté trestné stíhanie, sa stali, majú znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že ich spáchal sťažovateľ. Najvyšší súd následne poukázal aj na výpovede konkrétnych svedkov, z ktorých toto podozrenie vyplýva (s. 25 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.). Najvyšší súd tiež zdôraznil, že v tomto štádiu trestného konania pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného.

25. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu tiež vyplýva, že sťažovateľ sa v čase podania ústavnej sťažnosti nachádzal vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd, tak ako to opakovane judikoval aj ústavný súd k dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje reálna hrozba, že obvinený bude konať tak, ako predpokladá už uvedený dôvod väzby, ak nebude vzatý do väzby. Zákon teda nevyžaduje absolútnu istotu o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby (m. m. II. ÚS 348/2016). Túto hrozbu pomenoval najvyšší súd na s. 25 a 26 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. V konkrétnostiach poukázal na charakter a závažnosť trestnej činnosti (nielen); rozsiahlosť údajne páchanej trestnej činnosti, t. j. že sa na „*kriminálnych aktivitách zločineckej skupiny*“ mal sťažovateľ (okrem iných, pozn.) podieľať dlhšiu dobu, pričom drogy mali byť zaobstarávané vo veľkých množstvách a hodnotách, a takýmto spôsobom si mal zabezpečovať minimálne časť svojich príjmov. Zároveň poukázal aj na existenciu obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti, ktorá je podľa najvyššieho súdu daná aj tým, že sťažovateľ už má skúsenosti s drogovou trestnou činnosťou (s. 10 a 14 napadnutého uznesenia špecializovaného trestného súdu – v čase rozhodovania bol za takú trestnú činnosť trestne stíhaný, pozn.).

26. V nadväznosti na otázku predĺženia lehoty väzby sťažovateľa sa najvyšší súd zároveň vyjadril aj k otázke urýchlenosti konania orgánov činných v trestnom konaní, v súvislosti s čím akcentoval, že pokiaľ boli tieto vytknuté zo strany špecializovaného trestného súdu, vzhľadom na rozsiahlosť

veci, početnosť skutkov a počet obvinených tieto nevzhladol v takej intenzite ako súd prvého stupňa tak, aby to malo „*okamžitý efekt na trvanie väzby ako zabezpečovacieho inštitútu*“.

27. Pokiaľ ide o sťažovateľovu hlavnú námietku týkajúcu sa absencie kompletného spisového materiálu pri rozhodovaní všeobecných súdov, ústavný súd uvádza, že predmetná námietka by sa mohla *ipso facto* javiť ako dôvodná. S poukazom na to, že každý väzobný prípad je potrebné posudzovať striktno individuálne, ústavný súd posúdil predmetnú námietku v okolnostiach prerokúvanej veci. V prvom rade uvádza, že sťažovateľ síce predmetný argument predniesol, avšak už nevyvetlil, ako tvrdené nesprístupnenie tej-ktorej časti spisového materiálu, ktorú sťažovateľ jasne nedefinoval, ovplyvnilo napadnuté väzobné rozhodnutie. V nadväznosti na to absentuje aj argumentačná časť odôvodňujúca následnú príčinnú súvislosť s namietaným porušením (v bode 1 tohto uznesenia, pozn.) označených práv. Sťažovateľ v konkrétnostiach síce uviedol, že špecializovaný trestný súd nemal vedomosť o obsahu jeho výpovede, a teda o jeho spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní, zároveň ale tvrdí, že o jeho spolupráci špecializovaný trestný súd mal vedomosť, keďže sa o nej dozvedel priamo pri výsluchu v pojednávacej miestnosti. Predmetná skutočnosť napokon vyplýva priamo z napadnutého uznesenia špecializovaného trestného súdu (s. 11, z ktorej je zrejmé, že pri výsluchu uskutočnenom 23. marca 2022 sťažovateľ jasne poukázal na fakt, že spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní, pozn.). V nadväznosti na uvedené nie je možné prisvedčiť predmetnej argumentácii sťažovateľa, ktorá by sa inak mohla javiť relevantnou.

28. K dotknutej argumentácii sťažovateľa (o absencii kompletného spisového materiálu, pozn.) sa vyjadril aj najvyšší súd vo svojom rozhodnutí. Skonštatoval, že špecializovaný trestný súd sa zaoberal spisovým materiálom, ktorý mu bol predložený. Poukázal na to, že niektoré zo skutočností, ktoré v spise chýbali, vzal do úvahy, no tieto nemali vplyv na jeho rozhodnutie, keďže nič nemenili na dôvodnosti väzobného trestného stíhania. Zároveň doplnil, že predmetná skutočnosť automaticky nemôže znamenať zánik formálnych dôvodov väzby. Ústavný súd akcentuje, že v súvislosti s rozhodovaním o väzbe je podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku potrebné, aby existovalo dôvodné podozrenie, že skutok spáchal obvinený (v danom prípade sťažovateľ), a nie absolútny a definitívny záver, že ho aj spáchal. Ústavný súd teda, upriamujúc pozornosť na bod 24 až 26 tohto uznesenia (t. j. na konštatovanie najvyššieho súdu o existencii uznesenia o vznesení obvinenia; dôvodného podozrenia zo spáchania skutkov, pre ktoré je vznesené obvinenie; na konštatovanie o rýchlosti konania orgánov činných v trestnom konaní a existenciu dôvodu väzby, pozn.), spolu so skutočnosťami uvedenými v tomto bode uzatvára, že nie je možné stotožniť sa ani s tvrdením sťažovateľa o tom, že by najvyšší súd námietky sťažovateľa „*odignoroval*“. Na druhej strane mu je možné čiastočne vytknúť fakt, že v argumentácii týkajúcej sa predmetnej skutočnosti mohol jasnejšie prepojiť námietky sťažovateľa s odôvodnením potreby predĺženia lehoty jeho väzby. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že kritériom pre jeho rozhodovanie musí byť najmä intenzita, s ktorou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd a vo väzbe na to zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd. O takúto situáciu však podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade nejde. Ústavný súd dodáva, že hoci rozhodnutie súdu si nie je možné predstavovať ako prísne formalizovanú či mechanickú činnosť (na každú jednu konkrétnu otázku je presne k nej priraditeľná konkrétna odpoveď), je cnosťou všeobecného súdu, ak dokáže odôvodnenie rozhodnutia

koncipovať vecne s vystihnutím podstaty; iba u čitateľa, ktorý textu nevenuje dostatok pozornosti, nepozná kontext alebo nevie v dobrom slova význame „čítať medzi riadkami“, môže potom vzniknúť dojem, že odôvodnenie súdu nie je vyčerpávajúce (m. m. IV. ÚS 59/2021). Napriek tomu ústavný súd v rámci súdneho dialógu využíva aj na tomto mieste príležitosť apelovať na všeobecné súdy, aby tieto vo svojich rozhodnutiach venovali väčší dôraz adresnej reakcii na všetky zákonné podmienky predĺženia väzby v trestnom konaní.

29. Ústavný súd uvádza, že predložená ústavná sťažnosť v časti predmetných konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], spĺňa hraničné kritériá, ktoré zákon o ústavnom súde predpisuje pre osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti. Ústavnoprávna argumentácia je totiž minimálna. Za tú pritom nie je možné považovať označenie článkov ústavy a dohovoru, ktoré mali byť podľa sťažovateľa porušené, a rovnako ani ich citáciu. Práve a najmä táto skutočnosť (t. j. kvalifikovaná právna argumentácia týkajúca sa tvrdého porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa) je jedným z hlavných dôvodov povinného právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom. Nedostatok odôvodnenia pritom považuje ústavný súd za nedostatok kľúčovej povahy, a preto ani nevyzýva na jeho odstránenie podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže tento postup je aktuálny v prípade nedostatkov formálnej povahy, nie však samotnej podstaty ústavnej sťažnosti (m. m. I. ÚS 155/2019).

30. S poukazom na fakty uvedené v tejto časti uznesenia (III.3, pozn.) ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd neignoroval námietky sťažovateľa. Sťažovateľ však v ústavnej sťažnosti relevantným spôsobom nespochybnil závery všeobecných súdov. Vzhľadom na spôsob argumentácie sťažovateľa ústavný súd nezistil takú možnosť porušenia označených práv (bod 1 tohto uznesenia, pozn.), realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, v nadväznosti na čo odmietol ústavnú sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. Ústavný súd pre úplnosť dopĺňa, že sťažovateľ v obsahu ústavnej sťažnosti uvádza, že došlo k aj k porušeniu jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru. Predmetné články dohovoru však nepremietol do petitu ústavnej sťažnosti, v nadväznosti na čo ich ústavný súd posudzoval iba ako súčasť argumentácie sťažovateľa. Ústavný súd totiž spravidla môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 207/2014, I. ÚS 471/2021), s výnimkami, ktorých uplatnenie ohraničil vo veci I. ÚS 514/2020. Pokiaľ sťažovateľ ďalej uvádzal, že uznesenie o jeho vzatí do väzby nijakým relevantným spôsobom neodôvodňuje obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ predmetnou ústavnou sťažnosťou nenamietal uznesenie o vznesení obvinenia, pričom k dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa všeobecné súdy v obsahu napadnutých uznesení vyjadrili, na čo ústavný súd poukázal v bode 26 tohto uznesenia.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. júna 2022

Miloš Maďar
predseda senátu